

15 серпня 2012, Київ 10:54

Культура

"VITA NOVA"

Павло Вольвач
21 травня 2003 року.

[...]

Одним з помітних явищ культури є й пісня. Зокрема - її фольклорний, народний вияв. Про український народнопісенний космос сказано чимало - від поважних наукових праць до жарту, яким інколи зручно втішати зачеплене національне самолюбство: "Зате ми співаємо краще всіх!" Як би там не було, українська пісня, не розгубивши у часопросторі своїх чару і енергетики, здобувається на нові прориви і потепер.

Підтвердженням тому став і Міжнародний конкурс записів народної музики, що відбувався у столиці Словаччини, Братиславі. Представники сімнадцяти країн Європи брали участь у цій представницькій імпрезі. А перше місце і Гран-Прі здобула українська народна пісня "Ой у неділю рано" з проекту "Моя Україна. Берви", записана у селі Крячківка Полтавської області.

Що незвичайного віднайшло журі конкурсу у цій фольклорній композиції - тлумачить Ірина Перешило:

Звучить пісня

Ірина Перешило

Ця пісня може бути ровесницею Софії Київської, а може бути і старшою за неї. Вона здобула Гран-Прі конкурсу у номінації автентичний фольклор. Автентичний - це той, що походить від першоджерел. Вік подібних першоджерел встановлювати досить складно. Але найчастіше він обчислюється цифрою від тисячі років. У конкурсі брали участь представники провідних радіокомпаній Фінляндії, Ірландії, Чехії, Угорщини, Литви, Болгарії.

Але головний приз здобула українська пісня - у наших європейських сусідів зразків такої давньої народної творчості вже не збереглося. А в Україні ще можна надібати куточки, де донині живе архаїчна музична традиція. Пошук і запис автентичного фольклору відбувається у межах проекту "Моя Україна. Берви", котрий започатковано два роки тому.

Його ініціатори поставили за мету максимально зібрати і зберегти для майбутніх поколінь зразки народної творчості, які стояли в основі сучасної культури української нації.

Пісню-переможницю "Ой, у неділю рано" у селі Крячківка Полтавської області записали члени музикознавчої експедиції проекту "Моя Україна. Берви". І саме з їхньої подачі вона потрапила на Міжнародний конкурс до Братислави. Говорить продюсер проекту Тарас

Грималюк: *"Полтавщина - це абсолютно музичний феномен, Крячківка - це геніальне село, пісні ці, їх сміливо можна відносити до зразків високої музичної культури. Це ніяк не нижче, ніж Моцарт, Бетховен і так далі. Це дійсно народний геній, який витворив ці музичні шедеври. Це не є так скрізь, але скрізь є такі шедеври".*

Думаєте, що слово шедеври- це перебільшення у такому контексті? Аж ніяк.

Саме з цієї причини мелодії українських народних пісень - бо вони шедеври - стали основою багатьох творів геніїв класичної музики - Бетховена, Чайковського, Глінки, Лисенка і Стравінського. Просто сьогодні в Україні ця унікальна народна творчість переживає часи брутальних метаморфоз - коли шароварщина подається як шедеври, а шедеври тлумачаться як шароварщина. Точніше, це ми переживаємо такі часи.

Шедеврам живуть поза часом. Вони вже назавжди увійшли до світової мистецької скарбниці. От тільки б частіше подібні міжнародні конкурси нам про це нагадували.
[...]